

INTERPELLATION TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-11-27
Besvaras senast
2024-12-11

Till statsrådet Niklas Wykman (M)

2024/25:241 Förbud mot listräntor

Det har blivit dyrare att leva i Sverige. Inflationen och kostnadskrisen har inneburit ökade kostnader för mat, räntor och boende samtidigt som löneutvecklingen inte har hängt med. Resultatet är ett tuffare ekonomiskt läge, där vanligt folk har svårt att få vardagsekonomin att gå ihop. Samtidigt har bankernas marginaler på bolåneräntor ökat.

Bankerna har gjort stora vinster under kostnadskrisen, och allra mest har bankernas räntenetton växt. Det är väl belagt att bankerna är snabba med att ändra sina utlåningsräntor och långsamma med att ändra sina inlåningsräntor när marknadsräntorna ökar. Under 2023 betalade vanliga hushåll i snitt nästan tre gånger så mycket av sin disponibla inkomst i räntebetalning jämfört med åren innan krisen. Bankernas så kallade bruttomarginal har fortsatt att öka, även det senaste kvartalet.

Finansinspektionen har pekat på att bankernas användning av listräntor gör det svårt för konsumenter att förstå räntesättningen. Bankerna erbjuder individuellt förhandlade rabatter, men först måste bolånetagaren själv ta initiativ till att förhandla om sin ränta. Det blir dock sällan en riktig förhandling, utan banken talar om vad du får. Ett skäl till att kunden har svårt att bilda sig en uppfattning om vad som är en bra ränta är att listräntorna skiljer sig väsentligt från de räntor som bankerna faktiskt erbjuder andra kunder. Dessutom har avståndet mellan snitträntorna och listräntorna ökat över tid, vilket minskat värdet på ränterabatterna. Finansinspektionen konstaterar att det är ett så stort problem att "listräntan har spelat ut sin roll gentemot konsumenten".

Listräntorna gynnar bara bankerna och skapar otydlighet för vanligt folk som efterfrågar en rimlig räntesättning i ett svårt ekonomiskt läge. Att den här marknaden helt uppenbart inte fungerar som den ska konstaterade finansministern själv i Dagens Nyheter tidigare i år.

Därför har Socialdemokraterna föreslagit flera åtgärder för att göra det lättare och billigare för vanliga hushåll att förhandla med banken. För att stärka konsumenternas ställning och pressa räntekostnaderna vill vi bland annat förbjuda bankerna att använda listräntor .

Jag vill därför fråga statsrådet Niklas Wykman följande:

Kommer statsrådet att ställa sig bakom vårt förslag att förbjuda listräntor?

.....

Mikael Damberg (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch